קומט היינט עהרען שלום-עליכם'ס נאמען

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY

CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

2 סענט

VOLUME IV. No. 11790 | Toronto Sunday May 13 1917 | כ'א אייר פרשה בהר בחקותי תרע"ז | זונטאג דער 13־טער מאי 1917 | PRICE: TWO CENTS

A S Freidus
c/o The New York Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

פאלשטענדיגע אנארכיע הערשט אין רוסלאנד

סאלדאטען און ארבייטער קאמיטעט ענטזאגט זיך צו העלפען עטאבלירען א קאאלאציאנס רעגי־ערונג, פויערים עקספּראפּריאירען 115 מילי־און אקער לאנד פון די גוט באזיצער.

דייטשע סאציאליסטען ענטזאגען זיך אנטהייל צו נעהמען אינ'ם פריעדען קאנפערענץ

פעטראגראד מאי 12

די עקזעקיוטיווע פון סאלדאטען און ארבייטער קאמיטעט האט היינט מיט 23 שטימען געגען 22 צוריקגעוויזען דעם פאר לאנג פון דער פראוויזארישער רעגיערונג זיך צו באטהייליגען אין פארטירען א קאאלאציאנס רעגיערונג, די רעקאמענדא ציע איז איבערגעגעבן געוואָרען צום נאנצען קאמיטעט צום דיסקוטירען.

אינ'ם קאאלאציאנס קאביעט האט מען געזאגט באשטימען אן ארבייטס מי ניסטער, אמוניציאנס אן הילף מיניסטער.

פיאדער ראטיטשעף דער גענעראל־בעוואלטמאכטיגער פון פעטראגראד האט געזאגט אפעל, בין דער לעצטער זיי צונג פון דער דומא אז די מלחמה זאל פארגעזעצט ווערען בין דער דייטשער מי ליטאריזם וועט צובראכען ווערען.

פוילען רעוואלטירט

פעטראגראד מאי 12

פארגעלעגען פון פוילען דא ערהאל־טען געוואָרען פון וואַרשא דורך דייטשע קוועלען מעלדען אז די לעצטע פאסירונגען אין רוסלאנד האבען געמאכט א שטארקען איינדרוק אויף פוילען און די פאלאיקע האבען רעוואלטירט געגען דעם שטאאט ראטה וועלכער איז געגרינדעט געוואָרען אין פוילען פון דייטשלאנד און עסטרייך.

א קאנפערענץ אין סטאקהאלם.

לאנדאן מאי 12

פארבערייטונגען ווערען געמאכט אין סטאקהאלם פאר א פוילישער קאנפע רענץ וועלכע וועט דא אין ניכען שטאטפינ דען, צו דער קאנפערענץ וועלען קומען דעלעגאטען פון פוילען אין פון רוסלאנד, די קאנפערענץ וועט באשליסען צי די נייע פוילען זאל זיך אנשליסען אן רוסלאנד אדער אן די צענטראלע כ'כבע, די קאנ־פערענץ וועט אויך באשליסען צי אין פוי לען זאל עטאבלירט ווערען א מאנארכיע אדער א רעפובליק.

דייטשע סאציאליסטען ווילען זיך ניט פאראייניגען מיט די רוסישע

סטאקהאלם מאי 12

עס איז דא פארעפענטליכט געוואָרען א ברעף געשריעבען פונ'ם דייטשען סאצי אליסטישען פיהרער פראנץ מעהרינג צום טשעכידזען וועלכער איז דער פרעזידענט פון סאלדאטען און ארבייטער קאמיטעט אינ'ם בריעף שרייבט ער איהם אז די דייטשע סאציאליסטען ענטזאגען זיך איינטהייל צו נעהמען אין וועלכען עס איז סאציאליסטישען קאנפערענץ ביי וועלכען די דייטשע סאציאליסטישע מאיאריטעט וועט זיין פארטראטען.

מר. ה. ווייגבערג

פרעזידענט פון'ם „אידישען זשורנאל"

שיקט

בעלד סיין רוסלאנד לויט'ז טאגעס קורס

מיר שיקען אויך מעלענראפיש.

נעלר נעשיקט נאך אלע טהיילען פון דער וועלט.

פאלשטענדיגע אנארכיע הערשט אין לאנד

פעטראגראד מאי 12

זעהענדיג אז די דומא, האט הייסט די פראוויזארישע רעגיערונג קען זיך ניט אייניגען מיט'ן סאלדאטען און ארבייטער קאמיטעט האבען די רוסישע בירגער אי בער'ן לאנד גענומען דאס געזעץ אין זייע רע אייגענע הענט און ווי עס ווערט באר־ריכטעט האבען די פויערים זיך ניט צופ רידענגעשטעלט מיט קיין צוזאמענצע און האבען צוגענומען פון די ניט באזיצער אין פארשיעדענע טהיילען פון רוסלאנד ביז 115.000.000 אקער לאנד.

די דייטשע שפּיאגען וועלכע פאר־פלייצען יעצט רוסלאנד אין די אונטער־שטיצער פון אלטען רעזשים העלפען אין פארגרעסערען דעם כאאס.

קריעגס מיניסטער גוטשקאף האט היינט ארויסגעגעבען די פאלגענדע פראק לאמאציע צו דער ארמיי.

מענשען וועלכע האסען רוסלאנד הינ־דערען אין דער ארבייט פון דער ארמיי שרייענדיג אז די מלחמה איז געענדיגט.

הערט זיך ניט צו, צו די פארראטהער זעהט אז אלע זאלען אבחיטען די דיסציפ לין.

סאלדאטען אויפ'ן שלאכטפעלד פאלגט די באפעהלען פון אייערע געענערא לען וועלכע האבען באפעהלען צו באשטרא פען אלע אונגעהארזאמע.

פעטראגראד מאי 12

די שליסעלבורגער אמוניציאנס דיסט ריקטען האבען היינט רעוואלטירט, ארבייט טער און בירגער האבען זיך ערקלערהרט אלס אונאבהענגיג פון רוסלאנד אין האבען זיך ארויסגעזאגט פאר דעם צו גרינדען אן איינענע רעפּובליק.

פון פעטראגראד זענען ארויסגעפאה רען 12 דעפּוטאטען פון ארבייטער און סאלדאטען קאמיטעט צוזאמען מיט'ן פרע זידענט אום צו זעהען ווידקען אויף די רע וואָלוציאנערען זיי זאָלען זיך ענטזאגען פון זייער פארלאנג.

די דארטיגע רעוואלוציאנערען האר־בען ארעסטירט דעם פראוויזארישען אמו ניציאנס פרעזידענט וועלכער האט זיך דארט געפונען.

וועלכען כאראקטער די רעוואלוציאן טראגט איז ניט כאאטיש אבער אז עס איז ניט געקומען צו קיין געוואלדטהאטען דאס איז זיכער.

שליסעלבורג איז די הויבט שטאדט פון דעם דיסטריקט און דער פראוויזיע פון פעטראגראד און געפינט זיך אויף א פונקט וואו די נעוואַ נעהט ארויס פון דער לא דאגא די גאנצע באפעלקערונג באשטעהט פון 7.600 מענשען.

וועט זיך זאָגאָר צוזאמענקומען מיט'ן טייוועל

ווי ווייט די צווייסטיגקייטען אין רוסלאנד צווישען דער פראוויזארישער רע גיערונג און דעם ארבייטער און סאלדא טען קאמיטעט האבען אנגענומען אן ערענסטען כאראקטער קען מען זעהען פון דעם וואס דער ארבייטער און סאלדאטען קאמיטעט פאגט צו עטאבלירען אן אל וועלטליכען אינטערנאציאל אין צוליעב די עזען צוועק פארראטפט דער קאמיטעט א צוזאמענפאהר פון סאציאליסטען אין א נייטראלער לאנד צו דיסקוטירען וועלט פראבלעמען.

כ. סקאבעלאף וועלכער האט ארויס געבראכט דעם פלאן פון דער עקזעקיוטי ווע וועגען דער סאציאליסטישער קאנפע רענץ אין סטאקהאלם האט ער געזאגט:

צוליעב דעם אז אדם אינטערנאציא־נאלע זאל צוריקגעשטעלט ווערען און אב צוישטעלען די מלחמה, וואלט איך זיך ניט נאר באגעגענט מיט שיידעמאנען נאר זאגאר מיט'ן טייוועל און זיין שווינגער.

די „נאוואיא זשיזני" וועלכע ווערט רעדאגירט פון מאקסים גארקי ערקלערהרט אז זאגאר דאן ווען די עגגלישע און פראנ־צויזישע סאציאליסטען וועלען ניט וועלען איינטהייל נעהמען אינ'ם סאציאלים טישען צוזאמענפאהר וועלען די רוסישע סאציאליסטען אליין געהן.

דייטשלאנד מוז באזיגט געוואָרען

פעטראגראד מאי 12

מ. ראדזיאנקא דער פרעזידענט פון דער דומא האט היינט אפען אין א רעדע ערקלערהרט אז דייטשלאנד מוז פאלשטעג דיג באזיגט ווערען אום צו פארזיכערען דעם וועלט פריעדען, רוסלאנד קען פאר קומען פאל ניט באטריגען די עלליים מיט וועלכע זי קעמפט צוזאמען פאר די לעצ־טע דריי יאהר.

גנבים שטעלען איך ארויס פאדערונגען

פעטראגראד מאי 12

בלויז אזא זאך איז מעגליך אין רוס לאנד וואו די לעצטע צייט איז אזוי פיעל אונמעגלעכקייטען מעגליך געוואָרען.

אין ראסטאוו אויפ'ן דאן איז נעכ־טען אבגעהאלטען געוואָרען א מאסען פאר זאמלונג פון גנבים און זיי האבען געפא דערט אז אויך זיי זאָלען באקומען א טהייל פון דער רוסישער פרייהייט אין מען זאָל זיי געבען א גלעגענהייט צו ווערען צוריק ערהליכע מעשען. דער פאלוצייסטער פון דאסטאוו און מיטגליעדער פון ברביי טער און סאלדאטען קאמיטעט זענען אנ־וועזענד געווען אויף דער פארזאמלונג. זיי זענען אהין געקומען אויף ספּעציעלע איינלאדונגען.

כמעט אלע קלאסען גנבים זענען אנ־וועזענד געווען ביי דער פארזאמלונג פון קליינע העשענע גנבים ביז גרויסע גנבים און בירבער, זיי האבען אלע גערעדט וועגען די שווערקייטען וועלכע גנבים האב־בען ווען זיי ווילען זיך צוריקקעהרען אויפ'ן עהרליכען וועג.

ביי דער פארזאמלונג האט אבער פאסירט אזא פאל ביי איינעם פון די אנ־וועזענדע האט מען ארויסגענומען א ביי פעלע מיט זעקס רובעל.

דער פארזיצענדער האט שטארק פראטעסטירט געגען דעם און האט ער־קלערהרט אז דאס האט געוויס ניט געטהן קיין פראפיסיאנעלער עס איז געמאכט גע וואָרען א קאלעקשאן און מען האט איהם צוריקגעקעהרט די פארלוירענע עטליכע רובעל.

דער כאאס וועלכער הערשט אין רוסלאנד

לאנדאן מאי 12

דער קארעספּאנדענט פון דער „מאר נינג פאסט" פון פעטראגראד שרייבט פאלגענדעס:

דער כאאס אין רוסלאנד איז א גוואל דיגער פון איין זייט זענען די בירגער די פריעדליכע וועלכע ווילען זעהען דאס לאנד זאָל זיך איינשטילען, פון דער צווי טער זייט זענען די עקסטרעמע אנארכיס טען און די סאציאליסטען רעוואלוציאנע רען, צווישען וועלכע עס קומען פאר שטרייטיגקייטען.

אין צוליעב דעם כאאס ארבייטען שטארק די שווארצע כוחות די אונטער שטיצער פונ'ם אלטען רעזשים צוזאמען מיט דייטשען, וועלכע האבען זיך אריינ געכאפט אין רוסלאנד אין דער צייט פון דער רעוואלוציאן און די וועלכע האבען זיך ארויסגעכאפט פון די טוירמעס אין דער צייט פון טומעל, עס זענען אויך אנט לאפען פיעלע דייטשע קריעגס געפאנגענע זירען דאס לאנד.

דער דייטשער אייגנפלוס ארבייט שטארק אין רוסלאנד און אט די אלע פינס טערע קרעפטען באקומען פון דארטען שטיצע.

האלטען דעם צאר אין הער צאריצא אין רוסלאנד

וואשינגטאן מאי 12

דורך דיפּלאמאטישע קוועלען איז דא ערהאלטען געוואָרען די נייעס אז דער פלאן פון דער פראוויזארישער רעגיערונג ארויסצושיקען דעם געוועזענעם צאר מיט דער צאריצא פון רוסלאנד נאך אן אנגלאנד איז געשטערט געוואָרען דורכ'ן ארבייטער און סאלדאטען קאמיטעט, ווייל דער קאמי טעט האט אין זינען צו קאנפיסקירען דעם צארס פארמעגען און אימעניעס וועלכע באטרעפען ביז 9.000.000 דאלאר, און אויב זיי ווערען ארויסגעשיקט פון רוסלאנד קען דער פארמעגען ניט קאנ פיסקירט ווערען.

לאנדאן מאי 12

די עקזעקיוטיווע פון קאמיטעט האט באשלאסען איינטהייל צו נעהמען אין דעם אינטערנאציאנאלען סאציאליסטישען קאנ פערענץ.

טשעכידזע דער פרעזידענט פון קא מיטעט האט ערקלערהרט אז אלע קלאנגען וועגען אנארכיע און סטרייקס אין די אמו ניציאן פאבריקען זענען ניט מעהר ווי אויסגעטראכטע לאנגען.

דאנערשטאג איז אין אטווערישען פא לאסט געפייערט געוואָרען דער יאהרצייט פון דער ערשטער דומא און ביי דער זי צונג זענען אנוועזענד געווען דעפּוטאטען אויף פון דער ערשטער דומא אלע האבען גערעדט געגען א סעפּעראטען פריעדען.

אלע טאראנטאר אידען קומען היינט צו דער הזכרה נאכ'ז אידישען דיכטער

ליריק טהעאטער מוז זיין איבערפילט

איך מיין תכף, אין דערנאך דאס נאנצע יאהר אין שפּעטער אלע מאהל צום יאהרצייט זאָל מיין איבערגעבליבע נער זהן, ווי אויך מיינע איידימס, אויב זיי ווילען ווילען, זאגען נאך מיל קדיש.

דאס איז אן אויסצוגן פון שלום עליכם'ס ציאר, אין זוועלבער דער דיכטער בע־פעהלט, אז ניט מיט טרעהרען און קלאג־ליעדער, זאָל מען איהם בעגייענען, ווייל מען איהם בעגייענען, ווייל מען איהם בעגייענען, וויי